

(Политика, 11.05.2009)

Може ли се на северу Космета поновити 17. март 2004. године? Јесу ли догађаји у насељу Брђани само тест српске спремности да се евентуално одупру евентуалном новом насиљу албанских екстремиста попут оног из марта 2004. године?

Државни секретар у Министарству за Косово и Метохију Оливер Ивановић изјавио је „да су догађаји у насељу Брђани тест, и да уколико не реагујемо можемо очекивати праву инвазију косовских Албанаца на север”. „То је политички пројекат иза којег стоји косовска влада и општина у јужном делу Косовске Митровице. Издвојено је много средстава за тај пројекат, за који и неки међународни представници не скривају подршку”, рекао је Ивановић.

Он је за „Политику” изјавио да се јуче управо због тога састао са челним људима Кфора, који су му нагласили да „реприза догађаја из марта 2004. није могућа и да је Кфор на Косову зато да се тако нешто не би догодило”.

Но, и поред уверавања која стижу из Кфора неки догађаји на терену побуђују сумње. Да ли то неко планира војно-полицијску опцију решења проблема „територијалног интегритета државе Косово на њеном северном делу”. Узор и модел такве будуће акције могла би да буде операција хрватске војске „Олуја” из августа 1995. године. Је ли ово сада само тестирање и нека врста генералне пробе у режији неких западних обавештајних служби? Америчка компанија МПРИ, која је пре „Олује” стигла у Хрватску и у којој раде пензионисани амерички генерали и адмирали, са одличним везама у Пентагону и у америчком обавештајном естаблишменту, наводно је већ у Приштини и ради пуном паром. Да ли се праве анализе и повлаче паралеле ситуације на северу Косова са стањем у Хрватској пре августа 1995. године? Закључци?

Почетак интервенције косовске полиције и косовских безбедносних снага на северу

Косова не би требало да буде пре достизања нивоа „критичне масе” држава које су званично признале независност Косова, јер слично је било и у Хрватској у операцији „Олуја”, која је и започела тек када је „критична маса” земаља признала међународни и територијални интегритет Хрватске.

Пре почетка војно-полицијске операције на северу Косова требало би да уследи медијско повезивање одбијања плана „3-4” од стране Книна и Анекса Ахтисаријевог плана о децентрализацији Косова који је међународна заједница понудила као компромис за уређење статуса српске заједнице 1995. године Книну, а сада Косовској Митровици. Све веће деловање организованог криминала на северу Косова биће додатни елемент приче о „правном вакууму на том подручју насталог услед одбијања сарадње политичких субјеката на северу Косова са представницима међународне администрације, уз ширење националне нетрпељивости и екстремизма при чему тим представницима Срба са севера Косова уопште није важан статус српске заједнице јужно од реке Ибар”.

Иначе, западне обавештајне службе у оквиру својих процена идентификовале су четири институције у структури одбране српских безбедносних снага на северу Косова за које се тврди да су слабо обучене и да немају никакву координацију у раду на терену. То су, према западним обавештајним службама, наводно паралелне структуре МУП-а Србије које на северу Косова делују у цивилу. Иако имају искуства из рата на Косову, оне не би биле у стању да ефикасно и брзо одговоре на напад, јер нису у стању да изврше брзу и адекватну мобилизацију људи и њихово распоређивање. Процењује се да је њихова оперативна снага мања од 200 људи и да се велики део припадника налази ван територије Косова, или се уопште и не јавља редовно на посао.

Други ниво заштите Срба на северу Косова су органи Територијалне одбране. У проценама западних служби каже се да је степен обучености припадника те структуре изразито слаб и да не постоји јединствена команда по нивоима те структуре на северу Косова.

Трећи ниво, или трећа структура одбране су полицајци Косовске полицијске службе на буџету Србије. Наводи се „да они немају већу улогу у систему одбране паралелних институција Србије на северу Косова”.

Четврта структура одбране Срба на северу Косова, како се то тврди у анализама

западних обавештајних служби, јесу паравојне формације типа „Чувари моста” , „Гарда цара Лазара” и други, који су сви, наводно, на платном списку МУП-а Србије на северу Косова, бивши су припадници војске и полиције и способни су да учествују у евентуалном оружаном сукобу.

За све наведене четири структуре наводи се да неће бити у стању да се одрже без значајније подршке јединица Војске и Полиције са територије уже Србије. Због тога је и највећа пажња западних обавештајних служби усмерена на процену како би у случају насиља према Србима на северу Косова реаговала Војска и Полиција Србије. Закључак је да јединице Војске и Полиције неће смети да пређу административну линију између Косова и уже Србије. Закључак се темељи на следећим анализама: по реакцијама, односно по изостанку реакција на збивања на северу Косова западне обавештајне службе закључују „да је Косово Србима у Србији у другом плану, да су Срби потпуно подељени и неорганизовани”. Примећена је и лежерна атмосфера у Косовској Митровици и у Београду, измерена је минутажа која је догађајима у Брђанима дата у електронским медијима Србије, место у ТВ дневницима које су ти догађаји добили, и ко се од власти и опозиције у вези са тим огласио. Претпоставке су да су све те анализе и закључци добро познати и Кфору. Који неће дозволити ново насиље. Тако су рекли и обећали Оливеру Ивановићу.